

rušení zákona, ať již hmotného nebo formálního (rozh. čís. 11974 sb. n. s.). Stěžovatel spatřuje nezákonnost v tom, že soud rozhodl na základě výpovědi navrhovatelky, a že nevyslechl svědky nabídnuté stěžovatelem, v čemž uplatňuje též výtku neúplnosti řízení. — Neúplnost řízení by sice mohla založiti důvod nezákonnosti, ale jen tehdy, kdyby proti předpisu § 23 zák. čís. 100/1931 nebyly vyšetřeny všechny okolnosti a poměry důležité pro rozhodnutí. Tomu tak v tomto případě nebylo, neboť byly vyšetřeny všechny pro rozhodnutí podstatné okolnosti.

V tomto případě jde pouze o rozhodnutí, zda navrhovatelka jako spoluvlastnice domu je oprávněna dáti domovníku výpověď, ač jest jen spoluvlastnicí domu. — Nejde tu sice o důležité změny podle §§ 834 a 835 obč. zák. — jak mínil prvý soud —, nýbrž o úkon řádné správy podle § 833 obč. zák., ale i tu platí předpis § 835 obč. zák., pokud nelze mezi spoluvlastníky docílit většiny. Té zde docílit nelze, ježto každý jest spoluvlastníkem jedné poloviny domu (rozh. čís. 5558 sb. n. s.). Nižší soudy volným uvážením výsledků konaného šetření právem přiznaly navrhovatelce oprávnění dáti domovníku výpověď, takže ani v tomto směru nelze o nezákonnosti mluvit, a bylo proto dovolací rekurs zamítnouti.

Čís. 12882.

Zaměstnavatel, jenž opomenul přihlásiti zaměstnance k invalidnímu a starobnímu pojištění, jest mu práv náhradou škody z toho vzniklé podle předpisů občanského zákoníka, zvláště též podle jeho třicáté hlavy o náhradě škody.

(Rozh. ze dne 6. října 1933, R I 883/33.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaných náhrady škody 400 Kč, ježto žalovaní, její bývalí zaměstnavatelé, ji nepřihlásili včas u okresní nemocenské pojišťovny, následkem čehož byl odmítnut její nárok na výbavné ve smyslu § 120 d) zák. čís. 184/28. **Procesní soud** první stolice žalobu zamítl. **Důvody:** Jest pravda, že zaměstnavatel jest povinen, by osoby u něho zaměstnané a pojistné povinnosti podléhající přihlásil u příslušné nemocenské pojišťovny ve smyslu § 17, 18 a 19 z. čís. sb. 221/24 v doslovu novely zák. čís. sb. 184/28. Škodlivé následky toho, že zaměstnavatel nesplnil povinnosti v těchto paragrafech uvedené, jsou výčetmo vyjmenovány v § 20 cit. zákona, kde zákon ukládá zaměstnavateli povinnost k náhradě pojišťovně, a § 260 cit. zák., kde zákon stanoví trestní sankce proti zaměstnavateli, který nevyhoví včas bez náležité omluvy povinnosti ohlašovací nařízené zákonem, nebo neučiní tak správně. Těmito zákonnými ustanoveními jsou všechny škodlivé následky pro opomenutí povinností uložených §§ 17, 18, 19 cit. zák. vyčerpány a žádné další následky nelze proto zaměstnavateli přičítati. Nelze proto v souzeném případě použití ustanovení všeobecných zákonných předpisů o náhradě škody, an onen speciální

zákon výslovně a výčetmo veškeré povinnosti a následky proti zaměstnavateli vyřešil, a nemohou proto zásady o náhradě škody všeobecně platící býti rozšiřovány i co se týče tohoto zákona. Podle § 20 cit. zákona zaměstnavatel, jenž nesplnil své povinnosti, má povinnosti k náhradě jen proti pojišťovně a také z pojišťovací povinnosti vyplývá, že pojištěnec má uplatňovati své nároky jen proti pojišťovně. Musí proto pojištěnec své nároky uplatňovati v souzeném případě proti pojišťovně a jen pojišťovna může požadovati náhradu ve smyslu § 20 cit. zákona na zaměstnavateli (čís. 8411 sb. n. s.). O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. D ů v o d y: Soud první stolice dovolává se pro své stanovisko rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 8411 sb. n. s., avšak podle názoru odvolacího soudu neprávem. V tomto rozhodnutí nejvyššího soudu jde o případ, kde se zaměstnanec domáhal na zaměstnavateli náhrady škody z důvodu, že mu bylo následkem toho, že zaměstnavatel přihlásil nižší mzdu, přiznáno nižší nemocenské, a tento případ liší se podstatně od souzeného případu. Pojištění pro případ nemoci vzniká dle § 7 odst. (1) cit. zák. dnem, kdy pojištěnec počal vykonávati práce nebo služby povinně pojištěné, a, nastane-li případ pojištění, má zaměstnanec, jenž konal práce nebo služby povinně pojištěné, nárok, ať byl zaměstnavatelem k pojištění přihlášen čili nic, a jde tu tedy v každém případě o nárok zaměstnance proti nemocenské pojišťovně, o kterém rozhoduje výlučně rozhodčí soud nemocenské pojišťovny. Jinak je tomu v souzeném případě, kde jde o kategorii pojištění invalidního a starobního, do které podle § 106 písm. d) cit. zákona jest zařazeno i výbavné, za něž se žalobkyně domáhá proti žalovaným náhrady škody pro jeho odepření ústřední sociální pojišťovnou následkem toho, že nebyla u nemocenské pojišťovny vůbec, pokud se týče včas přihlášená, a následkem toho nedosáhla čekací doby v § 107 písm. b) cit. zákona pro nabytí nároku na výbavné. Podle § 7 odst. (2) cit. zákona vzniká pojištění invalidní a starobní dnem, kdy pojištěnec počal vykonávati práce nebo služby povinně pojištěním za předpokladu, že byl zaměstnanec u pojišťovny včas (§ 17 cit. zák.) přihlášen k pojištění, jinak vzniká toto pojištění dnem, kdy přihláška došla pojišťovně, nebo kdy byla doporučeně dána na poště, a tak opomenutí přihlášky zaměstnavatelem může míti za následek majetkovou újmu zaměstnance v řízení pojišťovacím neodčinitelnou, neboť podle § 20 cit. zák. zaměstnavatel, jenž včas neohlásil okolnosti uvedené v § 18 odst. (1) a) cit. zák., jest sice povinen zaplatiti pojišťovně částku rovnající se dlužnému pojistnému i s úroky z prodlení (§ 174 cit. zák.), pokud nejsou promlčeny, ze zaplacení toho však neplyne pro pojištěnce ani zvýšení podle § 111 odst. (3) cit. zák., ani zkrácení čekací doby (§ 107 cit. zák.), vyjma případ § 7 odst. 2 cit. zák., jenž zůstává nedotčen, jenž však připouští jen obmezené započtení příspěvkových týdnů do čekací doby pro nabytí nároku na dávky uvedené v § 106 cit. zák., mezi nimi nároku na výbavné rozhodné. Nastal-li takový případ majetkové újmy v řízení pojistném neodčinitelné, odpovídá za ni zaměstnavatel, jenž povinně přihlášení zaměstnance u pojišťovny opomenul, podle zásad

o náhradě škody v § 1295 a násl. obč. zák. vyslovených, a bylo tedy na soudu první stolice, by se věcně v tomto smyslu žalobou i námitkami žalovaných zabýval, na základě provedených důkazů potřebná zjištění učinil, a rozhodl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rozsudek soudu první stolice přejímá úplně odůvodnění rozhodnutí sb. n. s. čís. 8411. Leč toto rozhodnutí se na souzený případ nehodí, neboť řeší následky porušení zaměstnavatelovy povinnosti ohlašovací jen pro obor pojištění n e m o c e n s k é h o, kdežto v souzeném případě jde o nárok týkající se jiného oboru sociálního pojištění, t. j. pojištění invalidního a starobního, do kteréžto kategorie podle § 106 písm. d) zákona čís. 221/24 v doslovu zákona čís. 184/1928 je zařazeno i výbavné, za něž se žalobkyně domáhá na žalovaných náhrady škody. Právem poukazuje napadené usnesení k zásadnímu rozdílu v úpravě obojího pojištění. Pojištění nemocenské vzniká totiž podle § 7 (1) cit. zák. dnem, kdy pojištěnec počal vykonávati práce nebo služby povinně pojištěné, nehledíc k tomu, zda přihláška byla řádně a včas učiněna, — jde tu tedy o pojištění ze zákona (ipso jure). Naproti tomu vzniká pojištění invalidní a starobní podle § 7 odst. (2) cit. zákona sice zásadně rovněž dnem, kdy pojištěnec počal vykonávati práce nebo služby pojištěním povinně, avšak jen za další podmínky, že byl zaměstnanec včas k pojištění přihlášen. Byla tudíž co do toho druhu pojištění zásada »ipso jure« zákonem opuštěna. Z důvodové zprávy str. 145 vychází najevo, že se tak stalo úmyslně z úvah tam blíže probraných, hlavně hledíc k oprávněným zájmům a k ochraně Ústřední sociální pojišťovny. Z této (rozličné) úpravy obou odvětví sociálního pojištění následuje, že nelze v obou případech stejně posuzovati následky porušení ohlašovací povinnosti zaměstnavatelovy. Pokud jde o nemocenské pojištění, nemůže zaměstnanci z porušení této povinnosti vzejíti škoda, ano se toto pojištění řídí stavem skutečným a nárok vzniká okamžikem počátku výkonu služeb neb prací povinně pojištěných. Pojištěnec může a má tu své nároky na dávky nemocenského pojištění vždy uplatňovati jen proti nositeli pojištění, pročez tu žaloba o náhradu škody proti zaměstnavateli z důvodu porušení jeho ohlašovací povinnosti nemá místa. Jinak jest tomu v oboru pojištění invalidního a starobního, kde pojištění je zásadně závislé na podání přihlášky a na jejím obsahu, takže jejím nepodáním pojištěnci arcit' nemůže vzniknouti škoda, jsoucí v příčinné souvislosti s porušením povinnosti zaměstnavateli zákonem pod trestní sankcí nařízené. Jde tu zřejmě o soukromoprávní nárok zaměstnaného proti zaměstnavateli, který je odlišný od jeho veřejnoprávních povinností proti pojišťovně, a na tento soukromoprávní poměr je zřejmě použití předpisů občanského zákoníka, zvláště též třicáté hlavy o náhradě škody.